

## FÝRA FJÓRÐINGAR —

### við beinum linjum millum lands- oddarnar kundi nú verðið sjómark okkara!

25. august 1954 lögdu P. M. Dam, J. P. Davidsen, J. Fr. Øregaard, J. P. Hendriksen, Einar Waag, J. Kallsoy og J. H. Dan-

bjørg uppskot í sjómarsmálinum inn á ting, hvørs fyrsta punkt ljóðaði soleiðis:

I. Løgtingið tekur undir við tí av landsstýrinum framlagda uppskoti til sáttmála við Bretar um sjómark okkara, treytað av:

- 1) at bretska ríkisstýrið bindur seg til, at vit Føroyingar viðvíkjandi sjómarki okkara skulu fáa somu sømdir, sum Íslendingar verða at fáa við altjóðadómstólin í Haag, um trætan millum Bretar og teir verður lögð fyri hann, tó ikki minni enn uppskotið gevur okkum, og
- 2) um ikki trætan áðrenn 2 ár kemur fyri altjóðarættin, skulu Bretar verða bundnir til at viðurkenna, at hitt føroyska sjómarkið verður sett soleiðis, sum teir viðurkenna ella tolerera tað sjómark, sum Íslendingar seta sær.

Men tjóðveldisflokkurin, sambandsflokkurin og fólkaflokkurin samdust brøðraliga um at fella hetta uppskot, sum hvør mannaál í dag sær, var hitt mest beinrakna uppskot, ið fram er sett í allari sakini um sjómark okkara. Tað glógvaði ikki so frætt í einum ein-

asta manni í hesum flokkum, at teir dugdu at síggja, at hetta var einasta leiðin, ið gongd varð, um okkum skuldi eydnast at fáa sjómarkið viðkað til 4 fjórðingar við beinum linjum millum ystu landsoddarnar.

### Vit verða eftirbátar, sum vant!

Tað tykist nú, sum Onglendingar hava góðkent krøv Íslendinga um 4-fjórðings sjómarkið við beinum linjum millum ystu sker. Høvdu tjóðveldismenn, sambandsmenn og fólkaflokksmenn á tingi átt so frætt skil, at teir tóku undir við javnaðar-

monnum og J. Kallsoy, so stóðu vit í dag so sterkir, at 4-fjórðingsmarkið var nátt, og tá var nógv vunnið, fiskivinnuni til frama. Men sum sagt: Tað glógvaði ikki í einum einasta.

Tí verða vit eftirbátar!

### Skulu vit líta á enskt miskunnsemi?

Nú, Føroyingar hava fingið ein slikan dyggan frammaná, kemur lögmaður fram og sigur seg hava tikið tað fyrivarnið yvirfyrir bretska stjórnini, at um Bretland veitir øðrum londum størri rættindi enn

tey, Føroyingar høvdu fingið, so kundi danska stýrið av nýggjum taka upp samráðingar við Bretland um nýggjan sáttmála fyri Føroyar.

Ikki eitt einasta orð stendur í sáttmálanum um hetta fyrivarni lög-

mannsins; men tað skal vera skrivað í einum áliti í málinum, sigst. At Bretar hava góðkent hetta fyrivarni sigst einki um — teir hava ið hvussu er ikki undirskrivað tað, so tað man fara at verða hált um at halda.

Tað, sum í dag er ein veruleiki, er, at vit Føroyingar eru bundnir í 12 ár av einum sáttmála, sum ásetur triggjar fjórðingar sum sjómark okkara, tó í støðum viðkað við nøkrum snøklum.

— 4-fjórðingsmarkið við beinum strekki millum ystu landoddar vildi ókt sjómarsóki okkara so mikið nógv, at tað vildi verið um leið dupult so stórt, sum tað nú er!

Hvat siga Onglendingar til at samráðast av nýggjum við Føroyingar, nú teimum er givið buktina og báðar endarnar í hesum týðningarmikla máli? Eru teir sintir til at samráðast aftur nú beinan vegin. Blekkið er nógv illa tornað á teim novnum, ið undirskrivaðu sjómarsáttmálan fyri 12 ár?

Muran í Onglendinginum er betur enn í flestum øðrum menniskjum, um teir nú beinan vegin vilja skræða sundur tað skeytið, sum meirluti Føroya løgtings við »mikl-

um statsmannakynstri« hevur fingið teir at skriva undir. Óváttað tíðindi úr Onglandi siga, at Ongland vil halda fast um hin galdandi sáttmálan.

Tað er harmiligt, at Føroyingar skulu vera so illa fyrikomnir, at teir skulu noyðast at vóna, at Onglendingar fara at tykja synd í okkum og av berum miskunnsemi vilja siga sum so: Ja, ja, tá tit ikki eiga mætari politikkarar har heima í lítla landi tykkara, so skulu vit hjálpa tykkum úr hesi knípuni; tað hevur ikki so ovurstóran týðning fyri okkum at liggja og nálgast inni undir landi tykkara. Hygg, vit koyra hendan skeytan í eldin.

Jú, tað má vera tungt og harmiligt fyri stýri okkara at skula fara at ganga bíddaragongd til Onglendingar fyri at fáa gjørdan til einkis tann sáttmála, sum hetta sama stýri og stuðlar tess á tingi vóru so erpnað av at hava fingið í lag. Tað er eisini tungt og harmiligt fyri Føroya fólk at hava eitt stýri, ið av sjálvsávim noyðist at ganga hesa tungu gongd — sum tykist at verða neyðug at ganga. Um tað fer at hjálpa nakað, ja, tað er so ein onnur søga.

Góðgerðir munnu verða veikar at líta á í millumlandapolitikki. Men ikki verður sáttmálin broyttur, uttan Onglendingar vísa stórt miskunnsemi. —

Kanska eru Onglendingar so fólkaligir, at teir lova landsstýri okkara at »gera stig til at taka upp nýggjar samráðingar« um sjómarkið. Men vilja teir broyta tað? Ja, tað er hin stóri spurningurin.

### Ikki ein stavur skuldi broytast!

Sjómarks málið byrjaði við, at javnaðarflokkurin lögði inn á ting at fáa sáttmálan av 1901 uppsagdan. Tá kemur fram, at landsstýrið gjøgnum dansku stjórnina hevur fælt seg fyri í Bretlandi um at fáa sjómarsókið um Føroyar viðkað uttan uppsøgn. Hetta varð sagt at vera møgult; men fara skuldu fram beinleiðis samráðingar.

Tá formaður javnaðarflokksins í Keypmannahavn varð gjørdur kunnugur við, hvat tað var, ið landsstýrið ætlaði at sáttmálabinda okkum til í sjómarsmálinum, gjørdi hann ein vørr og mótmælti harðliga hesi avgerð. Men hann fekk einans at vita, at hetta var tað, ið meirlutflokkarnir í Føroyum gjøgnum landsstýrið ynsktu, so har var einki at gera við.

Ein holmgonga móti Hákon Djurhuus, ið var við á hesum fundi í ministeriinum, sýndi einans, at har var einki at gera. Landsstýrisflokkarnir máttu sleppa at fara fram eftir ynksi sínum og binda Føroyingin inni á einum teprum sjómarsóki.

Samráðingin við Bretar fór fram, og alt gekk landsstýrinum eftir vild. 3 fjórðingsmarkið var neglt fast sum sjómarsóki Føroya — við nøkrum snøklum aftrat.

So kom málið fyrri tingið. Landsstýrið gjørdi alt fyrri at fáa tingið at velsigna gerð sína í sjómarsmálinum. Og tað var sjálvandi, at landsstýrisflokkarnir styðjaðu teir í tí sum í øllum øðrum.

Tjóðveldismenn róptu einans: (Framhald á 4. síðu).